

TARTALOM

SZERKESZTŐI ÜZENET	0. oldal
HAZAI AGRÁRGAZDASÁG	1. oldal
NEMZETKÖZI AGRÁRGAZDASÁG	7. oldal
STATISZTIKA	12. oldal
SZABÁLYOZÁSI, PÁLYÁZATI INFORMÁCIÓK	14. oldal
KIEMELT TÉMA	18. oldal

Szerkesztői üzenet

Mozgalmas évet zár a Takaréék Agrár Központ

A takaréék integráció nagyot lépett előre ebben az évben agrárpiaci elkötelezettségének erősítése terén. Ebben a Takaréék Agrár Központ komoly szerepet vállalt: kiadványokat, szakmai rendezvény-sorozatot indítottunk, fontos része lettünk a szakmai közvéleménynek, fejlesztjük a munkatársak felkészültségét, támogatjuk a termékfejlesztést, hitelezést, hogy csak a fontosabbak említsük. Jelentős eseményekből az év utolsó hónapjára is jutott.

Partnerünk a
tejszektor

A legmagasabb szakmai elismerést kapta a Takaréék Agrár Központ

A Takaréék Agrár Központ vezetője, Fórián Zoltán kapta ebben az évben az Év Agrárszakértője díjat. Ez egy jó visszajelzés arról, hogy jó irányban megyünk, amikor a szakmaiság előtérbe helyezésével erősítjük jelenlétünket az agráriumban.

Együttműködési megállapodást kötött a Takaréékbank és a Tej Termék Tanács

A Tej Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács, valamint a TakaréékBank Zrt. között létrejött Együttműködési Megállapodás célja elősegíteni a mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések elérését, illetve a rendelkezésre álló uniós és hazai források kihasználását új, célzott termékek, finanszírozási konstrukciók kidolgozása által. Az egyezményt aláíró felek vállalták, hogy különös figyelmet fordítanak a hazai tejfogyasztást ösztönző programok sikeres megvalósítására is.

Üdvözlettel,
Fórián Zoltán
vezető szakértő
Takarék Agrár Központ

Hazai agrárgazdaság

Homályban a jövő

Mi lesz 2020 után?

Fontos kihasználni a Vidékfejlesztési Program lehetőségeit, mivel nem tudjuk, hogy 2020 után milyen formában marad meg az uniós Közös Agrárpolitika. Várhatóan kevesebb támogatást oszt el az unió, mind a közvetlen támogatásoknál, mind a vidékfejlesztési pénzeknél. A ciklus végére a hazai üzemeknek versenyképessé kell válniuk a nyugat-európaiakkal. (Forrás: magyarhirlap.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Kis Miklós Zsolt, a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkárának szavai alapján igyekszünk eloszlatni a Közös Agrárpolitika (KAP) végével kapcsolatos aggodalmakat.

A KAP évtizedek óta reform alatt áll. Ez az előttünk álló években sem lesz másként. Eközben a közösség költségvetésében elfoglalt részaránya fokozatosan mérséklődik, de még mindig meghatározó. Aki ismeri az EU döntéshozatali mechanizmusait, az tudja, hogy egy 28 tagállamból álló szervezet nem tud gyökeres változásokat tető alá hozni. A rendszeren csak fokozatos átalakulásokat lehet átvinni. Ráadásul a reform-elképzelések még nem is láttak napvilágot. Az előző ciklusban három év nem volt elegendő az új alapelvek elfogadására. Ezért kellett átmeneti évvel kezdeni az új ciklust, és ezért nem is annyira újak az alapelvek sem. Az egyszerűsítés jegyében ráadásul rendkívül bonyolulttá vált a közvetlen támogatások új rendszere.

Ez azt jelenti, hogy 2020 után is lesz KAP, lesznek támogatások, bár - várhatóan - a torta ismét kisebb lesz majd. Szerkezetében a TakaréK Agrár Központ a visszatérítendő források arányának akár jelentős emelkedésére, és a közvetlen támogatások felől további, a pályázatos források felé való eltolódásra számít.

Ezzel egyebek mellett azért nagyon fontos tisztában lennünk, mert napjainkban, amikor akár több évtizedre is kerülnek ki földfinanszírozások az ügyfelekhez, előre kell látni, hogy a támogatások csökkenésével összefüggésben nem várható a föld értékének jelentős mérséklődése.

Ugyanakkor, a folyó pénzügyi-kifizetési ciklusban a vidékfejlesztési forrásokat gyors ütemben írják ki, várhatóan 2016 végéig minden vidékfejlesztési pályázatot meghirdetnek. Ez a források felhasználásban is érzékelhető lesz, hiszen 2017-18-ban a keretek nagy részét ki fogják fizetni. Ebből két dolog következik. Egyrészt, 2016-ban óriási pályázati előfinanszírozási igény merülhet fel az agrárium szereplőinek irányából, amire jelentősen rá is kell dolgoznunk. Másrészt, a ciklus második felében a fejlesztések forrásai között felértékelődnek majd a hitelek. A kedvező kamatkörnyezet ezt várhatóan tovább fogja erősíteni.

Hazai agrárgazdaság

Kedvelik a gazdálkodók a díjtámogatott biztosítást

Egyre népszerűbb a gazdálkodók körében a mezőgazdasági biztosítás. A támogatott konstrukcióban összesen 8600 termelő mintegy 5,7 milliárd forint értékű szerződést kötött idén. Az alkuszok szerint a nagy érdeklődés indokoltá teszi, hogy jövőre megemeljék a 3 milliárd forintos díjtámogatási keretet, hiszen az már ebben az évben sem fedezi az ügyfelek igényeit.

Bevált az új módszer

Jóval a rendelkezésre álló támogatási keret feletti összegben kötöttek agrárbiztosítást idén a gazdálkodók. A Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetségének (FBAMSZ) adatai alapján ebben az évben összesen 8600 termelő kötött támogatott növénybiztosítást, mintegy 5,7 milliárd forint értékben. Az utólagos támogatás összegének folyósítását már megkezdte a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH). Így a napokban 3900 gazdálkodónak mintegy 1,3 milliárd forintot fizet ki a hivatal. A jogszabály értelmében alapesetben a biztosításra kifizetett összeg 65 százalékát kaphatják vissza díjtámogatás formájában a gazdálkodók. Azonban idén a támogatási igény 700 millió forinttal meghaladta a 3 milliárd forintos keretet, így a legtöbben csökkentett összeget kapnak. A szántóföldi növényekre, a borszőlőre és az almára kötött csomagbiztosítások esetében továbbra is 65 százalék a visszatérítés mértéke, a jórészt zöldség- és gyümölcskultúrákra és a legfontosabb szántóföldi kultúrákra köthető jégeső-, fagy-, vihar- és tűzkárbiztosítások esetén 52 százaléknyi, míg a többi konstrukció esetén 30 százalékos visszatérítés illeti a termelőket.

Annak ellenére, hogy az európai uniós területalapú támogatások feltételül szabott, úgynevezett „zöldítés” miatt 10-15 százalékkal csökkent a biztosítható területek nagysága, a benyújtott támogatási kérelmek összege éppen a tavalyi szintet érte el – mutat rá Póczik András, a FBAMSZ elnökségi tagja. Meglátása szerint a gazdák részéről jelentkező igény mindenképpen indokolná a díjtámogatás keretösszeg megemelését.

A szakember úgy látja, a csökkentett mértékű visszatérítés jelentős bizonytalanságot okoz a termelőknek. A keretösszeg növelése mellett ezt a kockázatot csökkenthetné egy garantált visszatérítési alsó küszöbarány bevezetése – mutatott rá. Emellett véleménye szerint a támogatott biztosítási formát a kiemelt kockázatú állatbetegségekre, illetve hozamgarancia-biztosításra is ki lehetne terjeszteni.

Kedvezőnek nevezte azt az intézkedést, amelynek köszönhetően a termelők zöme még decemberben megkapja a támogatást. Eszerint a gazdálkodóknak fél év helyett csak 2-3 hónapra kell előfinanszírozniuk az akár több tízmillió forintra is rúgó összeget. Bár idén a biztosítási díjtámogatásokat kivételesen hazai költségvetési forrásból fizeti ki az állam, jövőre ismét uniós forrásból biztosítják a keretet. (forrás: magyaridok.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Vannak frissebb számaink is az MVH-tól. Ezek szerint 8785 biztosított termelő rendelkezik befogadott támogatási kérelemmel. Ezen szerződések díjigazolása megtörtént mind a biztosítók, mind az integrátorok részéről. Most folyik a biztosítóktól beérkezett szerződésadatok, illetve díjigazolások feldolgozása. A 19/2014. (X. 29.) FM rendelet alapján az MVH tárgyév december 10-ig döntést hozott, és decemberben elkezdődik a támogatás kifizetése is.

Az jól látszik, hogy a díjtámogatott biztosítás jó irány mind a termelői szemlélet, mind a kockázatok kezelése szempontjából. Ráadásul a Takaréknál Agrár Központ arra számít, hogy – Amerikához hasonlóan – az ilyen típusú támogatási eszközök itthon is előtérbe fognak kerülni a jövőben.

Hazai agrárgazdaság

Egy lépéssel
közelebb a cél

Méz: az Aldi és a Tesco is a helyes úton

Kemény küzdelem árán célt értek a magyar piacot a silány minőségű, kínai méz térnyerésétől féltő méhészek, mert minden nagy áruházlánc eltávolítja kínálatából a kétes eredetű, „EU-országból és EU-n kívüli országokból” származó mézkeverékeket.

A sort a minap a Tesco és az Aldi zárta. Lépésük helyességét igazolja a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakvéleménye: minden olyan méztételt ki kell vonni a forgalomból, amelyről hatósági eljárás indítását lehetővé tevő módon bebizonyosodik, hogy csak ipari felhasználásra szánt sütő-főző mézként értékesíthető.

A Tesco a beszállítóival együtt megvizsgálja, hogy legkésőbb január végéig milyen módon tudja úgy lecserélni polcairól a címkéin származási helyként EU-s és nem EU-s országokat feltüntető mézeket, hogy az intézkedés ellenére folyamatosan el tudja látni heti mintegy 2,5 millió vásárlóját mézzel – közölte a vállalat sajtóosztálya. (Forrás: mno.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

A mézpiac szereplői egyre inkább érzik, hogy csak szorosan együttműködve tudják érdekeiket érvényre juttatni. Ebben partnerük a szakigazgatás, a kormányzat és egyre inkább a kereskedők is. Az FM és a Nébih a mostani ügyben is gyorsan mozdult. A magyar méz kiemelkedő minőségét el kell ismertetnünk a hazai fogyasztóval és a külföldi vevőkkel egyaránt. Ehhez el kell menni Brüsszelig, meg kell például változtatni a címkézési szabályokat.

Itthon nagy zajt kell csapni, hogy az információk eljussanak minden fogyasztóhoz. Aki egy mézen olyan feliratot lát, hogy abban EU-n kívüli méz van, legyen elutasító.

Előrejelzésünk szerint, a nagy csatornák mellett, a közvetlen értékesítés vonalán van nagyobb tere a mézpiac bővülésének. Ez utóbbi ugyan nehezen látható, mérhető, de egyértelműen jobb jövedelmezőséggel rendelkezik.

Legyőzzük a pancsolt borokat

Tisztul a borpiac

Beváltak az utóbbi években hozott intézkedések a borpiacon: az adminisztratív akadályoknak és a földrajzi jelzés nélküli borokra kivetett ellenőrzési jegynek köszönhetően a felére csökkent a hazánkba érkező, sokszor silány minőségű külföldi borok mennyisége. (Forrás: index.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Nem csak az év végi ajándékozás és a fogyasztási alkalmak ünnepekkel kapcsolatos bővülése miatt időszerű a borpiacról beszélnünk, hanem azért is, mert a folyóbor-import drasztikus visszaesése kapcsán átértékelődik a piac.

Kezdjük a külkereskedelem oldalán. Az AKI jelentése szerint a borexport az év első nyolc hónapjában mennyiségben 1 százalékkal, értékben 5 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A külpiaci értékesítés nagyobb hányadát (60%) a lédig borok tették ki. Magyarország lédigbor-kivitelének 38 százaléka Németországba, 30 százaléka Csehországba, 12 százaléka Szlovákiába és 8 százaléka az Egyesült Királyságba irányult. A palackos borok 22 százaléka Csehországba, 21 százaléka az Egyesült Királyságba és 18 százaléka Szlovákiába került.

A nemzetközi borpiacon a magyarországi fehérborok vásárlását részesítették előnyben (81%) a vörös- és rozéborokkal szemben.

Magyarország borimportja 2015. január–augusztus időszakában kevesebb mint a felére csökkent (-60%) az egy évvel korábbihoz képest. Az import 80 százaléka lédíig, a többi palackos kiszérelésű volt. A palackozott borok behozatala 5 százalékkal csökkent, míg a lédíig boroké 64 százalékkal esett. A lédíig borok csaknem teljes mennyisége (96%) Olaszországból érkezett hazánkba. A palackos borok 46 százaléka Németországból származott, ugyanakkor nagyobb mennyiséget vásároltunk Olaszországból (+23%) és Spanyolországból (+13%) is. A palackos és a lédíig kiszérelésű borok behozatalának összértéke 35 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban. Ezen belül a palackos borok importjának értéke 8 százalékkal, a lédíig boroké 54 százalékkal esett.

Magyarország pezsgőexportja mennyiségben 6 százalékkal csökkent, ugyanakkor értékben 2 százalékkal nőtt 2015 első nyolc hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. A legtöbb pezsgőt Svédországba (32%) és Észtországba (25%) szállítottuk. Az import mennyisége 19 százalékkal, értéke 17 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban. Pezsgőbehozatalunknak 84 százaléka Olaszországból, 11 százaléka Németországból származott.

A külkereskedelem tehát örvendetesen alakul. Arra azért felhívjuk a figyelmet, hogy Németországba kerül a legtöbb folyóbor és onnan jön a legtöbb palackos.

Az import a tavalyi 304 ezer hektoliterről 123-ra esett vissza az említett időszakban. Ez egyrészt az importtermékek 30 napos okmánykezelési határidejének előbb 90, majd 180 napra való nyújtásának köszönhető, másrészt az ellenőrzési jegynek (30Ft/l), harmadrészt egy nagy olasz bortermelő cég visszaélési botrányának. Az importálók vették a lapot és elkezdtek a hazai készleteket piacra dobni. Ettől emelkedtek a szőlőárak.

Eközben az ideai termés végre újra jó minőséget és a szokásos mennyiséget hozta. Mintegy 3-3,5 millió hl bor készül, így a 2,5 millió hl-es belföldi piaci igény mellett lesz elég kivihető tétel is. A nagy európai termelőknél is jó volt a termés, ami a kínálati nyomás oldalán az árakat kordában fogja tartani. (Az európai bortermésre a nemzetközi rovatban is kitérünk.)

A Takaréknál Agrár Központ véleménye szerint nem a globális tömegborokban van a magyar borászat jövője. Sokkal inkább a magyar fajtáknál kell mennyiségi áttörést elérni. A stagnáló belföldi piac érdemi bővülésére az előttünk álló években sem számíthatunk, legfeljebb értékben emelkedhet. A piac szerkezetében az alsó és a neves borászok által fémjelzett felső szegmensek bővülése volt jellemző. A középkategória szűkülését azonban nem tartjuk hosszú távú trendnek. A könnyű fehér és rozé borok azonban még évekig slágerek maradhatnak.

Hazai agrárgazdaság

A HO a sztár

Jól látszik, milyen napraforgót érdemes vetni

Rendkívüli mértékben nő a kereslet a magas olajsavtartalmú (HO) napraforgók iránt, mert e termékkel jól lehet helyettesíteni az olcsó pálmaolajat, amely mára népszerűtlenné vált. A Syngenta szerint a következő években tovább nőhet a hazai napraforgó terület a kedvező terményárak és a növény aszályal szembeni ellenálló képessége miatt is. (Forrás: agrarszektor.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Amikor mintegy 5-6 éve személyesen is részt vettünk a termelők meggyőzésében a magas olajsavtartalmú napraforgó előnyeiről, még nagy volt az ellenállás. Azóta sokat változott a hozzáállás. Ez – nem szokatlan módon – a kedvező áraknak köszönhető. Termelésének költsége nem haladja meg érdemben a hagyományos fajtákét, viszont átlagosan 10 százalékkal többet lehet kapni érte. A nagy szántóföldi kultúrák közül a napraforgó tudja a legjobb megtérüléseket felmutatni, ezért nem kétséges, hogy az előttünk álló években tovább fog nőni a területe. Ebben az is szerepet játszik, hogy e növény jobban bírja az aszályt, mint a többi szántóföldi kultúra.

2014-ben 1,6 millió tonna napraforgót takarítottak be Magyarországon, amely az elmúlt tíz év legnagyobb mennyisége volt, a termésátlag pedig 2,69 tonnát tett ki. Idén a rendkívüli aszály ellenére 1,53 millió tonna napraforgó termett, és ez 2,5 tonna hektáronkénti termésátlagot jelentett a gazdaságoknak.

A már idézett Syngenta elemzéséből kiderül, hogy a magasolajsavas napraforgó iránt rendkívüli módon nő a kereslet, és e szegmens ma a világ napraforgóolaj-fogyasztásának mintegy 10 százalékát teszi ki. Magyarországon az idei termés 27 százaléka került ki ebből a termékkörből, míg ez az arány 2014-ben 10 százalék volt. Korábban a feldolgozóipar az olcsó pálmaolajat részesítette előnyben, de annak egészségre és környezetre gyakorolt negatív hatása népszerűtlenné tette az ilyen összetevőjű termékeket. A pálmaolaj helyettesítésére minden szempontból megfelelő a magasolajsavas napraforgóolaj. Ez tovább eltartható, jobban ellenáll a sütés közbeni magas hőmérsékletnek. Az ilyen típusú olajjal készített ételek egészségesebbek, egészségre gyakorolt hatása az olívaolajéhoz hasonló.

Hazai agrárgazdaság

„Mondja marha mért oly bús?”

A húsmarhatenyésztés a magyar állattenyésztés sikerágazata

A húsmarhatenyésztés a magyar állattenyésztés sikerágazata, mivel a rendszerváltást követően a magyar állattenyésztésben valamennyi ágazatban negatív tendenciák, csökkenés érvényesült, kivéve a húsmarhatenyésztést, ahol jelentős növekedés valósult meg – mondta a Magyar Szarvasmarha-tenyésztők Szövetségének társelnöke Budapesten egy szakmai tanácskozáson.

Márton István a második országos húsmarha ágazati konferencián közölte: jelenleg az országban mintegy 165 ezer a húshasznú tehének száma. Ez az állatszám példátlan a maga nemében – az utóbbi öt évben mintegy 20 százalékkal nőtt az állomány, mivel a húsmarháé keresleti piac, a tartás így igen jövedelmező.

Felhívta azonban a figyelmet arra, hogy 2020 – a mostani uniós költségvetési ciklus lezárulta – után a helyzet megváltozik, az országba áramló uniós fejlesztési források jelentősen csökkennek majd. Így a mostani kényelmes helyzet megszűnik az ágazatban, az állatonként mintegy 90 ezer forintos támogatás jó esetben a jelenlegi 25-30 százalékára csökken. Ezért a kedvező támogatási lehetőségeket és piaci viszonyokat ki kell használni, amíg erre lehetőség van – mondta. (Forrás: MTI, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Keresleti piac, jelentős támogatottság, kedvező kilátások – persze, hogy nő a marhatartási kedv. A kényelv ugyan jelen van, de kezelhető. Legelő területekkel is jól állunk.

A KSH átlagárai nem igazán mutatják a piac valós képét, de Wagenhoffer Zsombor, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója nyilatkozata szerint a piacon a növendék állat ára rekord magas, kilogrammonként 1000-1200 forint. Ez a török kereslet megjelenése előtt 600-850 forint között volt. A világpiacon 800-900 forint lenne különként, ha nem lenne a török piacnak egy jelentős árfelhajtó hatása. A magyar termelők ugyanakkor bíznak benne, hogy ez rövidtávon nem csökken, mivel Törökországban a vörös húsok fogyasztása öt év alatt megduplázódott, és az ország lakossága folyamatosan nő.

Előrejelzésünk – szokásunktól eltérően – feltételes: amennyiben nem húzzuk ki megint a gyufát a török kivitelben, továbbra is kedvező árviszonyok mentén tud bővülni a marhahízalás az országban.

Nemzetközi agrárgazdaság

Még messzebbre
kerül a Globus

Norvégok vásárolták fel a legendás magyar márka tulajdonosát

Norvég vetélytársa vásárolta fel a legnagyobb cseh élelmiszeripari vállalatot, a magyar Globus védjegyeket is tulajdonló Hamét.

A norvég Orkla élelmiszer-ipari óriás vásárolta meg a legnagyobb cseh élelmiszer-ipari céget, a Hamét 4,7 milliárd koronáért (175 millió euró) - írta a The Prague Post. Cseh koronában számolva az Orkla éves forgalma 85 milliárd, míg a Hamé tavalyi árbevétele 5,5 milliárd volt, nyeresége 234 millió korona. A bevétel 70 százaléka Csehországból és Szlovákiából jött, bár közel 40 országba exportálják a termékeiket.

Erős a piaci helyzetük Magyarországon is. A tavalyi évi 8 százalék után idén az első félévben 14 százalékkal tudták növelni árbevételüket, 2,9 milliárd koronára, az év végére több mint 6 milliárdos forgalmat terveztek. A Hamé s.r.o vállalat 2009-ben vásárolta meg a magyar **Globus** hústermékekre (májkrémek, lönchúsok, melegszendvicskrémek és készételek) vonatkozó védjegyeit. A Haménak hét gyára van Csehországban és három külföldön: Szlovákiában, Romániában és Oroszországban.

A Hamé maga is szorgalmas volt a vállalat-felvásárlásokban: 2013-ban megvette a norvég King Oscar halfeldolgozót, 2014-ben a román La Grande Famigliát, majd a legnagyobb szlovákiai szószkészítőt, a Domát.

Az eladó a Decapterus hollandiai székhelyű befektető csoport, a norvégok a CTK hírügynökség szerint a vételárat a már rendelkezésükre álló hitelkeretektől fizetik ki. Elemzők szerint az Orkla bevásárlása lehetőséget nyújt a cégnek a további terjeszkedésre Közép-Európában. (Forrás: vg.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Már megint a globalizáció. Üteme a tartósítóiparban is egyre gyorsul. A motorja sem más, mint például a tejiparban: nagyobb méret, nagyobb hatékonyság = nagyobb esély a jövedelmezőség megőrzésére, a piaci befolyás erősítésére. A koncentrált hálózatos kiskereskedelem ellátásának kihívásai, a kereskedelmi márkák erős pozíciója e termékkörökben a hatékonyság növelésének tartós kikényszerítői.

Nem szeretni kell ezt, hanem megérteni, és megtalálni az életteret benne, mellette. A magyarországi konzervipar helyzete jól példázza, hogy próbálunk ellenállni a koncentrálnak, ahelyett, hogy megkeresnénk a számunkra is kedvező stratégiai együttműködési formákat. Az iparág polarizálódása válaszlépést igényel mindenkitől. A kisüzemek száma az előttünk álló években tovább fog emelkedni, miközben az igen koncentrált exportkínálat a gazdaságos üzemméret emelését igényli.

A feldolgozók helyzetét az alapanyagoldal döntően befolyásolja. A kertészeti ágazat fejlesztései - amelyekre vonatkozó pályázatok még ebben az évben megjelennek – a konzervipar kilátásaira is hatással lesznek.

Nemzetközi agrárgazdaság

Mi a tippje a TTIP-re?

Bukunk, ha lepaktálunk Amerikával? - Ezt hozhatja az egyezmény

2013 júliusában jelentette be Barack Obama, az Amerikai Egyesült Államok elnöke és José Manuel Barroso, az Európai Bizottság korábbi elnöke, hogy megkezdik a tárgyalásokat a Transzatlanti Kereskedelmi és Beruházási Partnerség (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP) létrehozásáról. Az egyezmény célja a vámok, és az úgynevezett nem vámjellegű korlátok (adminisztratív akadályok, szükségtelen szabályozások, korlátozott beruházások) lebontása. Ennek ellenére sokan attól tartanak, hogy a TTIP előnyei mellett a megállapodás igazi vesztese Európa agrárszektora lesz. Bár az EU és USA közötti kereskedelemben az agrártermékek részesedése csupán 5-6 százalék, az ezekkel kapcsolatos egyeztetéseket és találgatásokat kiemelt figyelem övezi.

Magyarország részéről mi támogatjuk a megállapodás létrehozását, de kizárólag egy kiegyensúlyozott, ambiciózus megegyezést tartunk elfogadhatónak. Hosszútávon cél a gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés, továbbá a földrajzi árunevek védelme, a nem-vámjellegű akadályok lebontása (NTB), illetve az uniós állat- és a növényegészségügyi előírások betartása – mondta Tarpataki Tamás. Mint ismeretes, Magyarországon – az USA-val ellentétben – szigorú GMO korlátozások érvényesek, nálunk az alaptörvény rögzíti az ország GMO-mentességét – hívta fel a figyelmet a szakember. Ezért Magyarország a GMO-mentességen kívül nem tud más alternatívát támogatni. Mivel Magyarország agrárexportjának mindössze 0,8 százaléka irányul közvetlenül az Egyesült Államokba, a behozatal pedig 0,5 százalék körül alakul, úgy vélem, hogy inkább a TTIP másodlagos hatásaival kell foglalkoznunk – hangsúlyozta Tarpataki.

Az EU és az USA jelenlegi szándékai szerint a tárgyalásokat 2016 végén lezárják. (Forrás: agrarszektor.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Az a baj a TTIP-vel, hogy a tárgyalások nem átláthatók. Ha pedig titkolnak valamit előlünk, annak oka van, és joggal kezdünk kételkedni. A magyar élelmiszerpiacnak nem a közvetlen amerikai árubeáramlástól kell tartania, hanem attól, hogy jogszabályi korlátok épülnek fel stratégiai céljaink elé. Félő, hogy a többi folyó szabadkereskedelmi megállapodásra hivatkozva, behajszolják az EU-t egy olyan szerződésbe, amely akár komoly érdeksérelemmel is járhat az EU tagállamok némelyike számára. A munkahelyteremtés és gazdasági növekedés általános céljai mögé kell látni. Agráriumunk számára az élelmiszerbiztonság jelentősen eltérő megközelítése, vagy például a csemegekukorica várható helyzete is ott sorakozik a kérdések között, nem csak a GM-mentesség.

Ami a kilátásokat illeti: Mivel nem átlátható a tárgyalási folyamat, amely egyes nyilatkozók szerint valójában még el sem kezdődött (11 forduló után!), csak abba kapaszkodhatunk, ami látható. 2016 novemberében az USA-ban elnökválasztás lesz. Ebből az következik, hogy valószínűtlen, hogy a TTIP sikerével tudnak majd kampányolni. Ebből pedig az következhet, hogy további évekkel húzódik el a megállapodás.

Helyzetünk megítéléséhez fontos lehet az, hogy a Bizottság 30 részterületet tárgyaló delegációjában kettőt magyar visz. Somogyi Zoltán a mezőgazdaságra és mezőgazdasági feldolgozott termékekre, Hencsey Mónika a fenntartható kereskedelemre vonatkozó tárgyalási fejezetért felelős.

Nemzetközi agrárgazdaság

Trónfosztás borfronton

Franciaországban a csapadék hiánya a bortermelőket is sújtotta, idén már más ország a piacvezető.

Az olaszok a trónon

Az olasz bortermelők letaszították a trónról a franciákat. A Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet, az International Organisation of Vine and Wine (OIV) ugyan még várja az orosz és kínai adatokat, de már nyilvánosságra hozta: Olaszország lett a világ vezető bortermelője.

Visszaszerezte első helyét Olaszország, miután a tavalyihoz képest 13 százalékos bővüléssel 48,9 millió hektoliter bort termelt. Az időjárás ugyanis végig kedvező volt a kiváló terméshez.

Az Alpok másik oldalán, Franciaországban azonban a csapadék hiánya, valamint a hóhullámok miatt csak egy százalékos volt a növekedés, így a mennyiség csupán 46,4 millió hektoliterre emelkedett. Az időjárás különösen a világhírű Beaujolais és Bourgogne – Burgundi régiókat és fajtákat sújtotta, így a Les Echos című lap szerint áremelkedés várható a következő hónapokban.

Amint az OIV adatai mutatják, Spanyolország tartotta a harmadik helyét 36,6 millió hektoliterrel, majd az USA (22,1 millió hl), Argentína (13,3 millió hl) és a 23 százalékos bővülést eredményező rekordtermés révén Chile következik 12,8 millióval. Igaz, a nyomában ott van Ausztrália és Dél-Afrika 12 millió, valamint 11,3 millió hektoliterrel. A nemzetközi szervezet szerint tavaly két százalékkal 275,7 millió hektoliterre emelkedett a világ bortermelése. (forrás: blog.syngenta.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

A mennyiségi verseny élmezőnyének alakulása számunkra inkább csak érdekesség. Az viszont fontos, hogy a világ borpiacának forgalma értékben mintegy évi 3 százalékkal fog növekedni az előtünk álló években, miközben a bortermelés várható bővülési üteme ennek fele lesz. Ez azt jelenti, hogy a borszektor világszerte növekedési fázisra számíthat az elkövetkező években. Egy 26 milliárd eurós piacról van szó, azaz mintegy 280 millió hektoliter borról. A következő jó hír, hogy leggyorsabban a prémium szegmens növekszik, egész pontosan a 9 dollárnál drágább borok piaca.

A legfontosabb nemzetközi piaci változások, kilátások:

- Az elmúlt 10 évben a világ borfogyasztása 6 százalékkal emelkedett. Ezen belül 25 százalékkal a rosé kereslete növekedett leginkább. Ezzel immár az összes borfogyasztás 10 százalékát adja;
- Miközben 60 országban termelik, 242 országban fogyasztják a bort. A 12 legnagyobb termelő a kibocsátás 84 százalékát adja;
- A borok világpiacán 6 ország képviseli az import 50 százalékát. A német import a legnagyobb, bár az utóbbi években már az is inkább stagnál;
- 2000 óta jelentősen átalakult a globális borexport szerkezete. Csökken a palackozott, emelkedik a folyóborok aránya.

Nemzetközi agrárgazdaság

Halmazódó készletek

Összeomlik a cukorpiac - mi lesz az árakkal?

Elemzők szerint valóságos cunami várható a világ cukorpiacain, India ugyanis óriási mennyiségű cukor piacra dobására készül.

Indiában az elmúlt öt évben kimagaslóan jó volt a cukortermés, ami miatt hatalmas cukorkészletek halmozódtak fel az országban. Elemzők szerint az indiai kormány 4 millió tonna cukor eladásának engedélyezését tervezi a nemzetközi piacokon. Ez komoly kihatással lesz a jelenleg is 7 éves mélyponton álló cukorárra, azt akár további 15 százalékkal csökkentheti.

Az alacsonyabb cukorár jó a fogyasztóknak és az élelmiszeripari cégeknek, de komoly fejfájást okozhat a világ olyan nagy feldolgozóinak és exportálóinak, mint Brazília, vagy Thaiföld.

India a cukor második legnagyobb fogyasztója és termelője a világon Brazília után, évente azonban csak egymillió tonna körüli mennyiséget exportál.

A 4 millió tonna cukor 8 százaléka annak az 50 millió tonnának, amellyel tavaly összesen kereskedtek a nemzetközi piacokon. (Forrás: MTI-Eco)

Takarék Agrár Központ kommentár

Mivel az előző számokban a cukorpiac helyzetére már kitértünk, kötelességünknek tartjuk a friss hírek fényében visszatérni a témára. Annál is inkább, mert korábbi előrejelzéseink továbbra is helytállóak:

- A világpiacon való nagyobb kitettség az előttünk álló években az EU egész cukorszektorát nagy kihívás elé állítja.
- A várva várt cukorkvóta kivezetés fokozni fogja a piaci versenyt. Ennek következtében a cukorrépa alapú cukorgyártás ott tud fennmaradni az Európai Unióban, ahol a leginkább versenyképes mind a termelés, mind a feldolgozás. Ahogy azt fentebb bemutattuk, az európai cukorrépa termelő mezőnyben nem vagyunk az élmezőnyben. Annak érdekében, hogy fenntartható maradjon e szektor Magyarországon, jelentős hatékonyság-növekedést kell elérnünk a répatermelésben. A kaposvári csomagolókapacitások erőteljes bővítése is egyfajta erre való biztatás. A szektor még inkább a világpiacon való függőséget fog árasztani, hiszen a kvótával együtt a minimum répaártól is el kell majd búcsúznunk.
- Mindez rányomja bélyegét a cukorgyári beruházási kilátásokra is. Az igen magas belépési küszöb és az alacsony cukorár lehúzza az ezzel kapcsolatos reményeket.
- A magyarországi cukorpiac az előttünk álló években sem fog érdemben bővülni. A jelentős importfüggés pedig fokozza a nemzetközi piactól való függőséget. Egy olyan piacon, mint a hazai, ahol a külföldi feleslegek keresik helyüket, az európai átlagnál is alacsonyabb cukorárakra kell számítani.
- Az adóhatóság számos sikert tud felmutatni a cukorpiac tisztítása terén. Ezek erősítik a hazai feldolgozás helyzetét.
- Előrejelzésünk szerint még az előttünk álló szezonban sem fog érdemi áremelkedést mutatni a cukorpiac.

Nemzetközi agrárgazdaság

Halmazódó
készletek

Bekerülhet a klónozott marhák húsa a kínaiak mindennapos étrendjébe

Hamarosan évi egymillió húsmarha embrió legyártását vihetik keresztül a világ legnagyobb klónozó üzemében. Az arra fogékony érdeklődők a közeljövőben már fogyaszthatják a Counsel & Heal News klónozott, majd genetikailag némileg módosított árucikkét.

A világ legnagyobb klónozó üzeme 2016-ban kezdheti meg működését 100 ezer étkezési célú szarvasmarha-embrió előállításával a kínai Tiencsinben.

A CBS News beszámolója alapján a központ két cég, a kínai Boyalife és a dél koreai Sooam Biotech közös vállalkozásaként fog létrejönni. Teljes fokozatban évi egymillió szarvasmarha-embrió létrehozásával a centrum Kína egyre növekvő marhahúsigényét lesz hivatott csillapítani.

„Egy 200 millió jüanos beruházás keretében a Sinica [a Boyalife egyik leányvállalata], a Pekingi Egyetem Molekuláris Orvostudományi Intézete, a Biológusok Közös Nemzetközi Akadémiája és a Dél-Koreai Köztársaság Sooam Biotechnológiai Kutatási Alapítványa közösen fogja felépíteni a centrumot Tiencsinben” – olvasható a Boyalife egyik sajtóközleményében.

A létesítmény üzembe helyezéséről szóló hírek éles reakciókat váltottak ki az emberek körében, akik közül is a közösségi média oldalain többen komoly fenntartásokat fejezték ki a klónozott állatok fogyasztásával kapcsolatban.

Az amerikai Élelmiszer- és Gyógyszerellenőrzési Hatóság (FDA) 2008-ban biztonságosnak nyilvánította a klónozott állatok fogyasztását.

A klónozás továbbra is ellentmondásoktól tarkított terület, és a genetikailag módosított élelmiszerek vagy a klónozott húskok fogyasztása a legtöbb országban változatlanul komolyan vitatott témák. A CBS szerint az Európai Parlament például éppen idén tiltotta meg a haszonállatok klónozását. (Forrás: Counsel & Heal News)

Takarék Agrár Központ kommentár

Szép új világ. Kína állattartó szektorai nem tudnak lépést tartani a belföldi igények bővülésével. Ez középtávon is nettó importórré teszi. Gondjainak egyik forrása az, hogy nem tud elegendő takarmányt előállítani állatai számára. Ez a fenti módon előállított állatokra is érvényes lesz.

Statisztika

Mezőgazdasági termelői árak, október

2015 októberében a mezőgazdasági termelői árak 4,8 százalékkal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A növekedés a növényi termékek árának 12,2 százalékos emelkedésével függ össze, miközben az élő állatok és állati termékek ára továbbra is csökkent, 5,9 százalékkal.

Ez még mindig nem a fordulat

2015. októberben a 2014. októberihez képest:

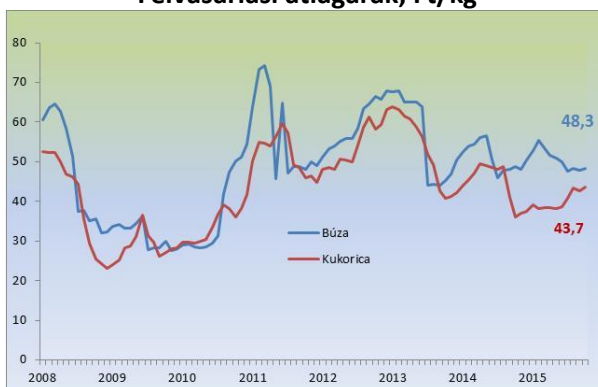
Minden kiemelt **növényi termékcsoporthoz** ára emelkedett: a legkisebb mértékben a **burgonyáé** (9,0%), a legnagyobb mértékben a **gyümölcsöké** (26%).

A **gabonafélék** ára 12 százalékkal emelkedett, ami elsősorban a kukorica árának 23 százalékos növekedésével magyarázható, miközben a búzáé nem változott.

A kukorica ára éppen egy évvel korábban mutatta a mélypontját, 36,1 Ft/kg-ot, míg ez év októberében 43,7 Ft/kg volt az átlagos felvásárlási ára. A január–októberi átlagár továbbra is csökkenést mutat, 5,7 százalékkal.

Az alábbi grafikon a búza és a kukorica felvásárlási átlagárát mutatja Ft/kg-ban. A fenti mélypont jól beazonosítható rajta. Mivel ezt némi emelkedés követte, ez a magas arányú év/év emelkedés a következő hónapokban nem fog megisméltódni.

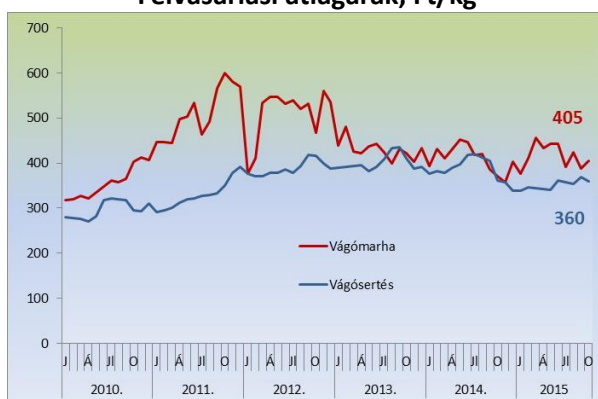
Felvásárlási átlagárak, Ft/kg

Forrás: KSH

Az **élő állatok** termelői árszintje 1,1, az **állati termékeké** 16 százalékkal lett alacsonyabb. A sertésárak - a KSH adatai szerint - októberben a tavaly ilyen kori szinten voltak.

Felvásárlási átlagárak, Ft/kg

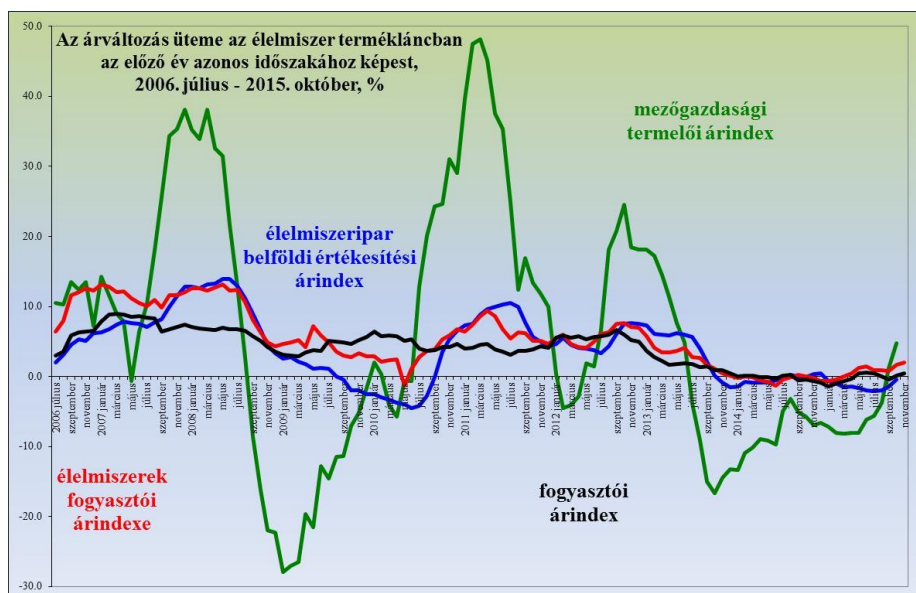

Forrás: KSH

2015. január – októberben az előző év azonos időszakához viszonyítva:

A mezőgazdasági termelői árak 2,3 százalékkal mérséklődtek, ezen belül a növényi termékek árai 2,0 százalékkal emelkedtek, az élő állatok és állati termékek árai 8,8 százalékkal csökkentek. A vágósertés ára 11, a tej termelői ára 21 százalékkal esett vissza.

26 hónap csökkenés után állt meg a lejtmenet

	mezőgazdasági termelői árindex	élelmiszeripar belföldi értékesítési árindex	élelmiszerek fogyasztói árindexe	fogyasztói árindex
2007	22.2	8.4	11.5	8.0
2008	-2.7	10.4	10.2	6.1
2009	-9.5	0.5	4.4	4.2
2010	16.8	-1.1	3.2	4.9
2011	19.3	8.0	6.6	3.9
2012	15.4	5.2	5.9	5.7
2013	-7.8	3.9	2.8	1.7
2014	-6.1	-0.4	-0.4	-0.2
2015*	-2.3	-1.4	0.7	-0.1

Forrás: KSH *az év eddig eltelt időszakában

Takarék Agrár Központ előrejelzés

Annak ellenére, hogy második hónapja „köszönt be” a pozitív tartományba a mezőgazdasági árindex, meggyőződésünk, hogy még mindig nem beszélhetünk a több mint két éves csökkenő ciklus végéről. A múlt hónapban leginkább a gyümölcsöknek volt köszönhető az emelkedés, amihez októberben a kukorica is csatlakozott. A fordulat akkor fog bekövetkezni, ha a tömegcikk árak világszinten is tartós emelkedésbe kezd. Ez be fog gyűrűzni a takarmányárakba, és az egész termékláncba. Hogy ez mikor várható? A TakaréK Agrár Központ előrejelzése szerint erre már a jövő év elején esély mutatkozhat. Mindez leginkább a világgazdaság teljesítményétől függ. Az e körüli aggodalmak leginkább Kína romló mutató miatt fokozódnak. Ha ez a folyamat komolyra fordul, és elkezdnek az értéktözsdek is zuhanni, akkor fog érdemi változás történni a mezőgazdasági piacok áraiban.

Az élelmiszeripar belföldi árai 1,4 százalékkal csökkentek az első tíz hónapban, míg az élelmiszerek fogyasztói árai igen kismértékű, 0,7 százalékos emelkedést mutattak. A kilátások az év további részében sem változnak. A TakaréK Agrár Központ azzal számol, hogy a mezőgazdasági árak – ha egyre lassabb ütemben is – de idén még inkább mérséklődnek.

Fény az alagút végén

Az élelmiszeripar termelése

A harmadik legnagyobb súlyú alág, a feldolgozóipari termelésből 11 százalékkal részesülő élelmiszer, ital és dohánytermék gyártása 3,5 százalékkal nőtt az összes értékesítés 43 százalékát adó kivitel 11 százalékos élénkülése miatt az első tíz hónapban. A belföldi eladások ugyanakkor 1,8 százalékkal csökkentek. Az alág 11 alágazatából hatban 3,3 és 18,4 százalék közötti volumenbővülést, a többi ötben visszaesést regisztrált a KSH. A legnagyobb (az alág termelésének 24%-át kitevő) alágazat, a húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmény gyártása 6,7 százalékkal emelkedett, míg a leginkább, 18,4 százalékkal a takarmány gyártása (a negyedik legnagyobb alágazat) nőtt.

Takarék Agrár Központ kommentár

Az élelmiszeripar termelése 2014-ben közel 5 százalékkal bővült. Ehhez már nem csak az export 3 százalékos növekedése, hanem a belföldi eladások 3,6 százalékos bővülése is hozzájárult. Ehhez hasonló belföldi piacbővülés hosszú évek óta nem látott a magyar élelmiszeripar. Ez a kormányzati piactisztító intézkedéseknek és a javulást mutató fizetőképességnek egyaránt köszönhető. Ennek fényében kell értékelni, hogy a tavalyi bázishoz képest nem tudott tovább növekedni a belföldi eladás, miközben az export kilőtt. Mivel az élelmiszeripar termelés nagyban függ a mezőgazdasági termelés szintjétől is, arra számítunk, hogy az élelmiszeripar bruttó termelése 2016-ban nem fogja meghaladni az idei növekedési szintet.

Szabályozási, pályázati információ

Brüsszel elfogadta a magyar Halgazdálkodási Operatív Programot

Jóváhagyta az Európai Bizottság Magyarország Halgazdálkodási Operatív Programját: ezzel az ország halgazdálkodásának fejlesztésére az előző időszakhoz képest 12 százalékkal magasabb összeg, mintegy 15,5 milliárd forint áll rendelkezésre, amelyet 2023-ig kell felhasználni - közölte a Miniszterelnökség az MTI-vel.

Bővülő keret

A tájékoztatás szerint az első pályázati kiírások 2016 tavaszán várhatóak.

A Miniszterelnökség a program keretében 11 pályázat meghirdetését tervezi 2016-ban a teljes forráskeret megnyitásával.

Kiemelik: Magyarországon a halgazdálkodás fejlesztésének és támogatásának kiemelt célja a kis- és középvállalkozások helyzetbe hozása, valamint a hagyományos tógazdasági haltermelés versenyképességének növelése. A biodiverzitás megőrzése vagy növelése mellett az akvakultúra fenntarthatóságát alternatív energiaforrások használatával, illetve a környezetterhelés csökkentésével kívánja biztosítani a kormány.

További fontos cél az új fajok termelésbe vonásának segítése, az intenzív, innovatív technológiákat alkalmazó haltermelés fejlesztése és a halfeldolgozás támogatása. A halfogyasztás ösztönzésre a jövőben is indulnak kampányok, fokozottan ügyelve arra, hogy minél több halétel szerepeljen a közétkeztetésben - írták. (Forrás: MTI)

Takarék Agrár Központ kommentár

Az egy főre jutó halfogyasztás Magyarországon a legalacsonyabb az egész EU-ban. Bár úgy tűnik, hogy ebben az évben inkább stagnálni fog a piac, hosszú távon bővül a halfogyasztás. Ennek a közétkeztetési szabályok adhatnak lendületet, akár már jövőre, de ehhez a fogyasztás-élénkítő közösségi marketing kampány is hozzájárulhat.

A tógazdaságokból évente lehalászott 20 - 21 ezer tonnányi mennyiségnek jelenleg alig néhány százaléka kerül feldolgozva a piacra. Holott a halfasírtra, halkolbászra, gyorsan elkészíthető haltermékekre lenne kereslet. Ezért nagy jelentőségű, hogy az operatív program a jövő évben el tud indulni a célok megvalósítása felé.

A Vidékfejlesztési Program (VP) eddig megjelent pályázatai

VP-4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés

VP-4-11.1.-11.2.-15 - Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása

VP-5-4.1.1.6-15 - Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése

VP-19.1-15 - Helyi Fejlesztési Stratégiák elkészítésének támogatása

Trágyatárolók építésére pályázhatnak a gazdálkodók

Az állattenyésztési ágazat fejlesztése érdekében trágyatárolók építésére hirdetett pályázatot a Miniszterelnökség. A november 20-án megjelent felhívás célja, hogy a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő trágyatárolók építésével csökkenjen az üvegházhatású gáz kibocsátás.

A pályázati felhívás azon mezőgazdasági termelőknek nyújt támogatási lehetőséget, akik a korábbi határidőig nem tudták megépíteni az előírásoknak megfelelő trágyatárolókat. A kormány célja, hogy az állattartó telepek megfeleljenek a trágyaelhelyezéssel kapcsolatos előírásoknak, emellett fontos célkitűzés, hogy csökkenjen az üvegházhatású gázok, valamint az ammónia kibocsátás mértéke és a felszín alatti vizek minősége javuljon.

A rendelkezésre álló keretösszeg 5,6 milliárd forint. Az Irányító Hatóság a végrehajtás során a források 80 százalékát a legfeljebb 1 275 000 euró STÉ üzemmérettel rendelkező mezőgazdasági termelők számára biztosítja. A pályázat keretében a trágyatároló megépítése kötelező, emellett a gazdálkodó szabadon választható projektem megvalósítását is vállalhatja. Az egyéni beruházás esetén maximum 50 millió forint, kollektív beruházás esetén maximum 100 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek a pályázók. A támogatás feltétele, hogy a gazdálkodó a megvalósítást követően a projektet 5 évig fenntartsa.

Az érintettek a felhívásokra a rendelkezésre álló keret kimerüléséig pályázhatnak. A gazdálkodók első körben 2015. december 20. és 2016. január 20. között, kizárólag elektronikus úton nyújthatják be pályázatukat az MVH felületén, a www.mvh.gov.hu weboldalon. A kötelezettségeket a beruházás megkezdését követő 24 hónap alatt kell teljesíteni.

A felhívás részletes megismerésében és a pályázatok leadásában a www.szechenyi2020.hu weboldal és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara gondozásában megjelent kézikönyv ad részletes tájékoztatást és segítséget. (Forrás: nak.hu)

Lapzárta után érkezett

Három héttel elhalasztották a trágyatárolós pályázat beadási kezdetét

Szűkszavú közlemény jelent meg december 16-án a hivatalos kormányzati pályázati oldalon, amelynek lényege, hogy az eddigi december 20-i kezdőnap helyett január 11-től lehet majd benyújtani "Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése" című (VP-5-4.1.1.6-15 kódszámú) felhívásra a pályázatokat.

A közlemény szerint most az eredeti felhívásnak csak a 4.3. pontja módosult, azaz a támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja változott. Eszerint - összevetve az eredeti felhívási szöveggel - az látszik, hogy **az első pályázati értékelési szakasz kezdőnapja 3 héttel későbbre csúszott és egy hónapos időperiódus áll rendelkezésre** (február 12-ig). Ez a gyakorlatban azt jelenti majd, hogy azok a támogatási igények, amelyek ebben a periódusban érkeznek be, függetlenül a beérkezés sorrendjétől, mind egyszerre kerülnek elbírálásra (éppen ez a szakaszos elbírálás lényege). A fenti módosítások alapján tehát az is elmondható, hogy egyelőre a felhívás egyéb pontjaiban - így például a fejlesztésben érintett ingatlan pénzügyi jellemzőivel kapcsolatos feltételekben - nem történt változtatás.

Változnak a baromfi és sertés állatjóléti támogatások igénybevételének feltételei

A 2016. támogatási évtől megváltoznak a baromfi és sertés ágazatban az állatjóléti támogatások igénybevételének feltételei.

A támogatás igénylése a 2016. támogatási évre vonatkozóan már két körben történik, így a 2016. évi támogatás igénybevételéhez első lépésként még ebben az évben, 2015. december 7-e és 2015. december 31-e között támogatási kérelmet kell benyújtani az MVH által rendszeresített új nyomtatványokon az MVH – ügyfél lakóhelye, illetve székhelye szerint illetékes – megyei kirendeltségéhez!

Az új támogatási kérelemhez szükséges nyomtatványok a baromfi állatjóléti támogatás igénybevételéhez a [155/2015. \(XII. 07.\) számú MVH Közlemény](#), a sertés állatjóléti támogatás igénybevételéhez [154/2015. \(XII. 07.\) számú MVH Közlemény](#) mellékletei között találhatóak meg.

Amennyiben nem áll rendelkezésre minden csatolandó dokumentum, a Támogatási kérelem nyomtatványt ebben az esetben is be kell nyújtani 2015. december 31-éig, a hiányzó mellékletek csatolására hiánypótlás keretében lesz lehetőség, azonban a határidőn túl benyújtott támogatási kérelmeket az MVH-nak a hatályos jogszabályi előírások alapján el kell utasítania.

A kifizetési kérelmeket 2016. évben kizárólag a 2016-os támogatási évre vonatkozóan támogatási kérelmet jóváhagyó/részben jóváhagyó határozattal rendelkező ügyfelek nyújthatják majd be!

A kifizetési kérelmeket postai úton – a teljes negyedévre vonatkozóan – a naptári negyedévet követő hónap utolsó napjáig kell benyújtani az MVH – ügyfél lakóhelye, illetve székhelye szerint illetékes – megyei kirendeltségéhez, a fenti MVH Közleményekben rendszeresített új kifizetési kérelem nyomtatványokon.

A 2015. IV. negyedévre vonatkozó állatjóléti támogatás iránti kérelmeket 2016. január 31-éig kell benyújtani az MVH-hoz, baromfi esetében a [125/2015 \(X. 21.\) számú MVH Közlemény](#) mellékleteként megjelentetett N0619 számú kérelem nyomtatványon, sertés esetében a [126/2015 \(X. 21.\) számú MVH Közlemény](#) mellékleteként megjelentetett N0618 számú kérelem nyomtatványon. (Forrás: nak.hu)

Kiemelt téma

2015 a
mezőgazdaságban

A csökkenő kibocsátást az emelkedő árak kompenzálták

A növénytermesztési termékek csökkenő volumene a teljes kibocsátást visszavetette. Az állattenyésztés bővülő kibocsátása és az emelkedő árak miatt a mezőgazdaság kibocsátási értéke 2015-ben folyó áron az előző évi szinten maradt. A bruttó hozzáadott érték volumene is csökkent a munkaerő-ráfordítás bővülése mellett.

Jó közepes év

2015-ben az előző évihez képest:

A növénytermesztés kibocsátásának volumene 8,6 százalékkal csökkent az első előzetes adatok szerint. Jelentősen, 30 százalékkal visszaesett a kukorica kibocsátás, a csökkenés egyrészt a magas előző évi bázissal, másrészt a növények számára kedvezőtlen száraz időjárással magyarázható. Összességében a gabonafélék kibocsátása 14 százalékkal mérséklődött, míg a főbb kalászosok volumene (a zab kivételével) emelkedett. Az ipari növények kibocsátása 6,4 százalékkal csökkent, főként a repce, a dohány és a cukorrépa alacsonyabb volumene miatt. A takarmánynövények volumene 11, a burgonyáé 15 százalékkal csökkent, a kertészeti termékeké viszont 2,9 százalékkal bővült. A gyümölcsstermés volumene 4,3 százalékkal csökkent, 26 százalékos drágulás mellett.

Az élő állatok kibocsátása 6,7, az állati termékeké 3,5 százalékkal bővült, **az állattenyésztés teljes termelési volumene** összességében 5,6 százalékkal emelkedett. A baromfi, a sertés, a szarvasmarha, az állati termékek közül pedig a tej kibocsátása is nőtt. Utóbbi jelentős áresése az egész termékcsoporthoz árszínvonalát mérsékelte.

A **mezőgazdasági ágazat** (szolgáltatásokkal és másodlagos tevékenységekkel együtt számolt) **kibocsátásának értéke** folyó alapáron gyakorlatilag nem változott. A volumen 3,1 százalékos csökkenését az árak 3,6 százalékos emelkedése kompenzálta. Utóbbi a növénytermesztést érintette elsősorban, a termékcsoporthoz belül 7,5 százalékos volt a drágulás, az állatok és állati termékek árszínvonala ezzel szemben 1,9 százalékkal mérséklődött.

A **folyó termelői felhasználás** volumene és árindexe is csak kissé emelkedett az első adatok alapján. A ráfordítások közül csak a takarmányok és az igénybe vett mezőgazdasági szolgáltatások felhasználása bővült.

A **bruttó hozzáadott érték** előző évi áron 8,0 százalékkal csökkent, folyó áron nem változott. A mezőgazdaság **munkaerő-felhasználása** 2,5 százalékkal bővült.

A termelési tényezők jövedelme 2,8, a vállalkozói jövedelem 5,9 százalékkal alacsonyabb volt. A termelési tényezők **munkaerőegységre jutó reáljövedelme** 6,7 százalékkal csökkent.

Takarék Agrár Központ kommentár

Az évvége a számvetés ideje. Ilyenkor érdemes áttekinteni a magyar mezőgazdaság idei teljesítményét is. Az ilyen értékelések elején mindig az időjárásnak kell állnia, hiszen a mezőgazdaság időjárásfüggése annak ellenére magas, hogy a technológiai fejlesztések egyik legfontosabb iránya e kitettség mérséklése immár évtizedek óta. Ebben az ében ismét kijutott az időjárási szélsőségekből. Emlékszünk a tavaszi aszályra, a nyári hőhullámokra, és az őszi esőzésekre. Az idei aszály több mint 200 ezer hektárt érintett. Ezt tetézte a 41 olyan hőségnap, amikor a napi átlaghőmérséklet 30 Celsius fok felett volt. Ennek legnagyobb hatása a kukoricatermésre volt, hiszen az első hőhullám éppen a virágzás idején érte e növénykultúrát. A kukorica jelentősége nem csak mennyiségi aránya

miatt nagy, hanem a jövedelemtermelésben is meghatározó. Azzal tehát, hogy a tavalyi 9,3 millió tonnáról 6,2-6,4 millió tonnára esett az idei termése, az egész mezőgazdaság teljesítménye is romlott.

Számszerűsítve e csökkenést: A bruttó hazai termék volumene Magyarországon 2015 harmadik negyedévében 2,4 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A KSH szerint a mezőgazdaság teljesítménye azonban 18 százalékkal alacsonyabb lett. Ez azt jelenti, mintegy 0,9 százalékkal vetette vissza a GDP termelést, vagyis akár 3,3 százalék is lehetett volna a növekedés.

Emlékeztetőül, a magyar mezőgazdaság kibocsátási értéke folyó áron 3,6%-kal nőtt 2014-ben. A növénytermesztés és az állattenyésztés kibocsátási volumene is jelentősen emelkedett a termelőiár-színvonal csökkenése mellett. A ráfordítások, valamint a bruttó hozzáadott érték is nőtt, míg a munkaerő-ráfordítás az előzetes adatok szerint nem változott jelentősen az egy évvel korábbihoz képest. Ezen erős bázishoz képest mérjük az idei teljesítményt.

A számadást folytassuk a fontosabb szektorok teljesítményével.

Kalászosok: kisebb területen több termett, rekordközele a termésátlag 2015-ben az előző évinél 4,6 százalékkal kisebb területen 2,8 százalékkal több, 7,5 millió tonna kalászos gabona termett. A termésátlagok – a rozs kivételével – felülmúlták az előző évit. A búza termésátlaga 1991 óta nem volt ilyen magas, az elmúlt öt év átlagát 22 százalékkal haladta meg.

Búzából 2015-ben az egy évvel korábbinál 7,6 százalékkal kisebb területről 0,4 százalékkal nagyobb termést takarítottak be; a termésátlag 5140 kilogramm/hektár volt. A növekedésnek kedvezett a tavaly őszi és az idei májusi csapadékos időjárás.

Az árpa betakarított területe az előző évinél 2,8 százalékkal, a termésmennyiség 12 százalékkal volt nagyobb, ami 9,0 százalékkal nagyobb termésátlagot eredményezett. Őszi árpából 18 százalékkal több, tavaszi árpából viszont 6,5 százalékkal kevesebb termett, mint 2014-ben.

A tritikálé betakarított területe 3,7 százalékkal haladta meg az előző évit. A learatott termés mennyisége 4,8, a termésátlag 1,0 százalékkal növekedett.

Zab esetében a 2014. évinél 11 százalékkal kisebb területről az előző évinél 4,1 százalékkal kevesebb termést takarítottak be, az átlagos hozam viszont 7,9 százalékkal emelkedett.

Rozst ebben az évben közel 37 ezer hektáron, a tavalyinál 3 ezer hektárral nagyobb területen arattak. A termés a 2014. évihez képest 7,0 százalékkal növekedett, a termésátlag 2,4 százalékkal alacsonyabb volt.

Szójából 2,5 százalékkal több, napraforgóból 3,3 százalékkal kevesebb termett idén, mint tavaly.

Zöldség:

Mintegy 100 ezer tonnával kevesebb zöldség termett idén tavalyhoz képest, így várhatóan mintegy 1,7 millió tonna zöldséget takarítanak be. A szabadföldi zöldségek esetében – főként az aszályos időjárás miatt – 9-10 százalékos volt a csökkenés, míg a hajtattott zöldségek mennyisége 2-3 százalékkal emelkedett a múlt évihez képest.

A szabadföldi zöldségtermelés kiesésének döntő hányadát a csemegekukorica termésű csökkenése okozta. Csemegekukoricából 2014-ben 570 ezer tonna termett, míg idén 470-480 ezer tonna. A csökkenés egyrészt abból adódott, hogy a konzervüzemek kisebb mennyiségre szereztek az orosz embargó miatt, másrészt az aszály elvitte a

termés egy részét.

A múlt évben az ipari paradicsom mennyisége mintegy 60-62 ezer tonna volt, szemben az idei mintegy 100 ezer tonnával.

A görögdinnyéből 200-205 ezer tonna termett, szemben a tavalyi 220 ezer tonnával. A terméskiesést ennél a növénynél az idei nyáron tapasztalható nagyon meleg időszakok okozták.

A hajtatott zöldségek összes termésmennyisége idén várhatóan mintegy 400 ezer tonna lesz. A szántóföldi zöldségtermés idén 1,26 millió tonnára rúg, míg a gomba mennyisége a múlt évi 30 ezer tonnával szemben 32 ezer tonnát tesz ki.

A hajtatott zöldségek mennyisége 2-3 százalékkal több idén, mint tavaly, ami zömmel a paradicsomhajtásból származik. A hajtatott paradicsomból idén mintegy 12-16 ezer tonnával termett több, mint az előző évben, össztermése így eléri a 125 ezer tonnát.

Gyümölcs:

Mintegy harmadával kevesebb gyümölcs termett idén, mint 2014-ben, igaz, tavaly rekordtermés volt. Míg a múlt évben 1,3 millió tonna gyümölcsöt szedtek le, idén már biztosnak látszik, hogy mintegy 850-900 ezer tonna gyümölcsre lehet számítani. A legnagyobb kiesés az almánál várható. Míg tavaly 900-920 ezer tonna termett, idén csak 530-550 ezer tonna várható.

Állatállomány:

A legfrissebb rendelkezésre álló adatok alapján, 2015. június 1-jén:

- 30 ezerrel emelkedett a szarvasmarhák száma az egy évvel korábbihoz viszonyítva, és elérte a 818 ezret. A tehénállomány egy év alatt 10 ezerrel nőtt.
- A sertések száma 3,1 millió volt, 64 ezerrel több az egy évvel korábbinál. Az anyakocák száma 2 ezerrel nőtt 2014 júniusához képest.
- A tyúkok száma 37,8 millió volt, ami 2,25 millióval (6,3%-kal), míg a tojóállomány 11,3 millió, ami 1,1 millióval (11%-kal) magasabb az egy évvel korábbinál.
- A juhállomány 1,2 millió (45 ezerrel csökkent), az anyajuhok száma 858 ezer volt, ami közel azonos a tavaly júniusival.

A kiadványt a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetőek befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.